

Úvod do společenských věd II

24. 10. 2017

Zpětná vazba k vyhledávání v databázích

- ▶ Proč hledáme články v periodickém tisku?
 - ▶ Odborný časopis x periodický tisk
- ▶ Kde lze hledat články v češtině?
 - ▶ EBSCO, CEEOL; Newton
- ▶ Je publikace dostupná? Je pro mě vhodná? Jak to zjistím?
 - ▶ O jaký druh zdroje se jedná – odborná studie, recenze, kniha
- ▶ Co nejaktuálnější články x vazba k historickému tématu

Vyhledávání v databázích - příklady

Chudoba, pauperismus a sociální otázka jako veřejné diskurzy v habsburské monarchii doby předbřeznové a **revoluce 1848/1849** / Jakub Raška ; vedoucí práce Jiří Štaif ; oponent práce Václav Petrboř

Sydney Collins; White Man Boss: Footsteps to the South African Volk Republic, International Affairs, Volume 28, Issue 2, 1 April 1952, Pages 255–256, <https://doi.org/10.2307/2604127>

Petr Kožíšek a Jan Králík, L&K - Škoda : 1895-1995. D. I., Laurin & Klement jest nejlepší známkou světa, 1995

L. Fialová, Dějiny obyvatelstva českých zemí, 1998, Mladá fronta

DR. Hans Schober, The Austira problem, 1922, Sage Publications Inc.

Rešerše

- ▶ Hledání dle klíčových slov, která se používají v daném kontextu
- ▶ Základní literatura – sledovat odkazy na rozšiřující zdroje
- ▶ Kritický přístup ke zdrojům, k internetu
 - ▶ Nepoužívat Wikipedii! – není akademickým zdrojem, není zde dohledatelný autor ani původ informací
- ▶ Dokumentace rešerší – poznámky usnadňují vytvoření vlastního textu

„Nejsme-li schopni si určitou myšlenku zapamatovat, aniž bychom se museli dívat do textu, znamená to, že nám není zcela jasná.“

(Jadwiga Šanderová, Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách (Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2007), 33.

Jak třídit získané informace a jak na ně odkázat?

- ▶ Proč citujeme? Ověřitelnost, dohledatelnost, vyhnout se obvinění z plagiátorství
 - ▶ Dbejte na **přehlednost** údajů v citacích, v seznamu použité literatury **dodržujte** u všech citací **shodná pravidla**, včetně shodné formální úpravy
 - ▶ V citaci uvádějte úplné údaje (méně v tomto případě neznamená více)
 - ▶ Údaje do citací **přebírejte vždy z primárního dokumentu** (tj. s knihou či jiným informačním pramenem v ruce)
 - ▶ Chybějící údaj nedohledávejte, nýbrž vynechejte (např., úplné křestní jméno autora apod.);
 - ▶ Není-li to nezbytně nutné, nezkracujte slova obsažená v údajích o citované publikaci;
 - ▶ Nezapomínejte **citovat zdroje převzatých tabulek, grafů a vyobrazení**;
 - ▶ Jednotlivé položky v poznámce oddělovat a mezerou, každou poznámku, ať jednotlivou nebo středníkem hromadnou, ukončit tečkou;
 - ▶ Poznámky se vkládají zpravidla za interpunkční značky.
-

Citace x Parafráze

- ▶ **Přímé citace** (doslova opisujete původní text) vždy uvádějte **v uvozovkách**; pokud je citovaný text delší než čtyři řádky, zpravidla se vyděluje na samostatný odstavec.
- ▶ Když parafrázujete, shrnujete anebo se na výrok odkazujete, nepoužívají se uvozovky a bibliografickou citaci v poznámce začínáte zkratkou „srov.“ „viz“ (pozor viz je bez tečky).
- ▶ Vždy je nutné uvést zdroj informace!

Systemy odkazování

- **Klasický** (německý, ale i např. Chicago styl)
 - odkaz pomocí poznámky pod čarou
 - zpravidla historické texty, na IMS většinou tento styl
 - Poznámky po čarou AUC x závěrečná bibliografie Chicago!!
- **Závorkový** (např. politologický APSA)
 - "the transmogrifying of mayoral power" (Bailey 1987, 85).
 - In the presidential election of 2004, the electoral college results varied little from those of 2000, despite the hundreds of millions of dollars spent on campaign ads in battleground states (Azima 2005).
 - Trish (1988) sharply disagrees.
 - (Frankly 1957a, 1957b); (Angel et al. 1986); (Budget and Improvement Act 1987)

Klasické citace (dle AUC)

- ▶ **První citace:**

P. L. Hinny, „Peasants in the Grange“, *Journal of Modern Tillage* 7, č. 23 (1987): 23–35.

- ▶ **První opakování:**

Hinny, „Peasants in the Grange“, 34.

- ▶ **Každé další opakování v řadě za sebou:**

Ibid., 30. (*tamtéž / ibid.; cit. dílo / op. cit., o. c., l. c. – historický způsob, norma neuvádí;*)

- závěrečná kontrola, zda není Ibid. samostatně na straně

- ▶ **Drobné rozdíly v anglické a české verzi!**

Elektronické zdroje

- ▶ Záznam, kde je dostupný (URL / databáze)
- ▶ Přístup ke zdroji **nezkrácený**
 - ▶ <http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=609>
 - ▶ <http://www.jstor.org/stable/1773888>
- ▶ **Datum stažení**
 - ▶ pouze pro webové stránky, u databází a elektronických odborných časopisů být nemusí (novinka!)
 - ▶ staženo 1. 1. 2010
 - ▶ accessed October 2, 2008

Chicago – odkazy v textu x závěrečná bibliografie

- ▶ Poznámka: I. Wendy Doniger, *Splitting the Difference* (Chicago: University of Chicago Press, 1999), 65.
- ▶ Bibliografie: Doniger, Wendy. *Splitting the Difference*. Chicago: University of Chicago Press, 1999.
- ▶ Závorkový způsob: (Doniger 1999, 65)
- ▶ Chicago nerespektuje češtinu – generované citace je nutné zkontrolovat a opravit (např. velká písmena v názvu knihy)

Na co (ne)odkazovat

- ▶ **Všeobecně známá fakta**
 - ▶ Neoddiskutovatelné události
 - ▶ Součást všeobecného vzdělání
 - ▶ Základní poznatky oboru
- ▶ **Cit a trénink – zpočátku více, v pokročilejších pracích méně**

Citační manažery

- ▶ Viz web knihovny
 - ▶ Vyberte si, který Vám nejvíc vyhovuje
 - ▶ Možnost rozšíření do prohlížeče / Wordu
 - ▶ Úkol – přihlásit se do citačního manažeru CitacePro.com, uložit zde své zdroje a vygenerovat seznam literatury
- ▶ Úkol k citacím – opravit poznámky pod čarou dle normy AUC

